

รายงานการศึกษา ผีกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ - นามสกุล นางสาวกรรณิการ์ ทองคำ.....
อายุ ๒๔ ปี การศึกษา ปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต.....
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน -.....
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ.....
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ)
๑. ให้การพยาบาลและดูแลผู้ป่วยเด็กตั้งแต่แรกเกิด - ๑๓ ปี ให้ได้มาตรฐาน
๒. ให้คำปรึกษาและสอนสุขศึกษาแก่มารดาและญาติผู้ป่วยในการดูแลเด็กในแต่ละโรค
๓. ติดตามประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล
๔. ให้การพยาบาลและดูแลผู้ป่วยเด็ก ตามแผนการรักษาของแพทย์
๕. ให้ความรู้แก่มารดาและญาติผู้ป่วยในเรื่องสิทธิการรักษาต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิทธิการรักษาเพื่อลดความวิตกกังวล

- ๑.๒ ชื่อเรื่อง / หลักสูตร อบรมหลักสูตรระยะสั้นเรื่อง ปัญหาคัดสรรที่พบบ่อยในเด็ก.....
เพื่อ ศึกษา ผีกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล
 ทุนส่วนตัว
ค่าลงทะเบียนท่านละ ๓,๘๐๐ บาท จำนวน ๑ ท่าน รวมทั้งสิ้น ๓,๘๐๐ บาท
ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖.....
สถานที่ รูปแบบออนไลน์ (Online).....
คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ.....
การเผยแพร่รายงานผลการศึกษา/ผีกอบรม/ประชุม สัมมนา ผ่านเว็บไซต์สำนักงานการแพทย์ และกรุงเทพมหานคร
 ยินยอม ไม่ยินยอม

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ผีกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์

การอบรมครั้งนี้เป็นหลักสูตรผีกอบรมระยะสั้นการพยาบาลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางคัดสรร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีสมรรถนะของพยาบาลเด็กที่มีจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายระบบสุขภาพ สถานการณ์ปัญหาและระบบการพยาบาลผู้ป่วยเด็กคัดสรร มีทักษะการปฏิบัติการดูแลเด็กคัดสรร และครอบครัวที่มีปัญหาซับซ้อน โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง เข้าใจความซับซ้อนทางพยาธิสรีรวิทยาของระบบต่าง ๆ ที่สำคัญ วิเคราะห์วางแผนแก้ปัญหาและให้การพยาบาลใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการดูแลผู้ป่วยเด็กและทำหัตถการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

๒.๒ เนื้อหา

๒.๒.๑ หัวข้อ ปัญหาที่พบบ่อยในศัลยกรรมประสาทเด็ก (Common problem in paediatric neurosurgery) นพ.ศิริชัย ปิยะชน

๑. ภาวะโพรงสมองคั่งน้ำ (Hydrocephalus) มี ๒ ชนิด

๑.๑ ภาวะไม่มีการอุดตันของการไหลเวียนของน้ำหล่อเลี้ยง (Communicating hydrocephalus) น้ำหล่อเลี้ยงยังคงสามารถไหลเวียนไปมาได้ แต่จะไม่สามารถถูกดูดซึมหรือถูกระบายออกไปได้

๑.๒ ภาวะมีการอุดตันของการไหลเวียนของน้ำหล่อเลี้ยง (Non-communicating hydrocephalus) น้ำหล่อเลี้ยงในภาวะโพรงสมองที่มีการอุดตัน (Non-communicating hydrocephalus หรือ Obstructive hydrocephalus) จะถูกบล็อกช่องทางการไหลเวียนบางช่องหรือหลาย ๆ ช่อง ซึ่งสาเหตุที่พบบ่อย ๆ คือ “ท่อระบายน้ำตีบ” (Aqueductal stenosis) หมายถึงท่อระบายน้ำหล่อเลี้ยงในสมองส่วนกลางแคบลง

๒. เนื้องอกในสมอง (Brain tumour)

เนื้องอกในสมองคือการรวมตัวของเซลล์ที่ผิดปกติในสมอง มีเนื้องอกในสมองหลายชนิด ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งชนิดที่ไม่ใช่มะเร็ง หรือชนิดที่เป็นมะเร็ง เนื้องอกในสมองบางชนิดอาจถือกำเนิดขึ้นในสมอง ในขณะที่บางชนิดอาจเกิดขึ้นในส่วนอื่น ๆ ของร่างกายก่อนที่จะแพร่กระจายไปยังสมอง ความรุนแรงของเนื้องอกขึ้นอยู่กับตำแหน่งและอัตราการเติบโต

๓. ความผิดปกติของหลอดเลือด (Vascular malformation)

เนื้องอกหลอดเลือดเกิดจากการที่เซลล์เยื่อหลอดเลือดมีการเจริญมากผิดปกติ (Endothelial cells proliferation) จึงมีการสร้างหลอดเลือดจำนวนมากผิดปกติ (Excessive angiogenesis) ส่วนรูปผิดปกติของหลอดเลือด เกิดจากความผิดปกติของโครงสร้าง (Structural anomalies) และการพัฒนารูปร่างของหลอดเลือดแต่กำเนิด (Dysmorphogenesis) จึงทำให้มักพบรอยโรคตั้งแต่แรกเกิด

๒.๒.๒ หัวข้อ โรกระบบทางเดินอาหาร (Surgical GI diseases) พญ.มนทธี สัจจาตุระ

๑. โรคลำไส้อุดตันในเด็กแรกเกิด (Gut Obstruction) เป็นภาวะที่มีสิ่งอุดตันหรือมีการรบกวนการบีบตัวของลำไส้ ทำให้อาหารหรือของเหลวต่าง ๆ ไม่สามารถเคลื่อนผ่านได้ปกติ ทำให้เกิดอาการปวดท้อง แน่นท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่ง อาการที่เกิดจะบอกถึงตำแหน่งการอุดตัน อาจเกิดการอุดตันบางส่วนหรืออุดตันทั้งหมด หากมีอาการปวดท้องรุนแรง หรืออาการอื่น ร่วมด้วย ควรรีบพบแพทย์ หากปล่อยไว้ อาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายต่อชีวิตได้

๒. โรคลำไส้โป่งพองแต่กำเนิด (Hirschsprung's Disease) ลำไส้โป่งพองแต่กำเนิดเกิดจากเซลล์ประสาทในลำไส้ใหญ่ส่วนปลายเกิดความผิดปกติ ส่งผลให้ลำไส้ใหญ่ไม่สามารถหดตัวได้และเกิดการตกค้างของอุจจาระอยู่ภายใน แต่ความผิดปกติของแพทย์อาจเกิดจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรม หรือการกลายพันธุ์ของยีนในร่างกายของทารก โดยเฉพาะทารกเพศชายจะมีความเสี่ยงเป็นโรคลำไส้โป่งพองแต่กำเนิดได้มากกว่าทารกเพศหญิง

๓. โรคลำไส้อักเสบ (Enteritis) คือภาวะที่เกิดการอักเสบของเยื่อผนังลำไส้เล็ก ซึ่งส่วนมากเกิดจากเชื้อโรคหรือสารพิษที่ปนเปื้อนในอาหาร ลำไส้อักเสบนั้นพบได้ในคนทุกเพศทุกวัย โดยส่วนใหญ่จะเกิดอาการแบบเฉียบพลัน ซึ่งจะดีขึ้นภายใน ๑ - ๒ สัปดาห์ แต่บางรายอาจเกิดอาการแบบเรื้อรังนานเป็นเดือนหรือเป็นปีก็ได้ ขึ้นอยู่กับสาเหตุของโรค

๔. โรคลำไส้กลืนกัน (Intussusception) คือ ภาวะที่ลำไส้ส่วนต้นมุดเข้าสู่โพรงของลำไส้ส่วนที่อยู่ถัดไปทางด้านปลาย เป็นภาวะฉุกเฉินที่ต้องได้รับการรักษาอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพราะถ้าลำไส้กลืนกันอยู่เป็นเวลานาน จะเกิดภาวะลำไส้ขาดเลือดจนเกิดการเน่า ลำไส้แตกทะลุ และเยื่อช่องท้องอักเสบ รวมทั้งติดเชื้อในกระแสเลือดและอาจจะเสียชีวิตได้

๒.๒.๓ การพยาบาลเด็กศัลยกรรมประสาท (N.C. of Neurological Problems) พว. ปั่นทก แก้วเปรม
การประเมินทางระบบประสาท มีดังนี้

๑. การวัดระดับความรู้สึกตัว LOC GCS

ระดับ	ระดับความรู้สึกตัว
๑	Alert = ตื่น รู้ตัวปกติโต้ตอบปกติ
๒	Lethargy / Drowsiness = ง่วงซึม นอนตลอดเวลาแต่เรียกปลุกตื่นโต้ตอบคำถามได้
๓	Stuporous = ซึมมากขึ้น ปลุกไม่ค่อยตื่นไม่ตอบสนองต่อการพูดคุย
๔	Coms = ไม่รู้ตัว ไม่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นใดๆ

วิธีประเมินความผิดปกติและความรุนแรงทางระบบประสาท Glasgow Coma Scale (GCS)

- การลืมตา (E) มีค่าคะแนน ๑ - ๔ คะแนน
- การพูดโต้ตอบ (V) มีค่าคะแนน ๑ - ๕ คะแนน
- การเคลื่อนไหว (M) มีค่าคะแนน ๑ - ๖ คะแนน

การแบ่งระดับความรุนแรง

- รุนแรงมาก (Severe head trauma) คะแนน $\leq$ ๘
- รุนแรงปานกลาง (Moderate head trauma) คะแนน ๙ - ๑๒
- รุนแรงน้อย (Mild head trauma) คะแนน ๑๓ - ๑๕

๒. การวัดสัญญาณชีพ ต้องประเมินควบคู่กับระดับความรู้สึกตัวและพยาธิสภาพของสมอง

๒.๑. ระยะที่ร่างกายชดเชยได้ (Compensate) เป็นระยะที่พบผู้ป่วยมีสัญญาณเริ่มต้นของความดันในกะโหลกศีรษะสูง (Early signs of IICP) โดย SBP สูง และ DBP ต่ำ เล็กน้อยอัตราการหายใจเริ่มเปลี่ยนแปลงและไม่สม่ำเสมอ หากไม่รีบแก้ไขอาการทางสมองจะแยกลงจนเข้าสู่ระยะที่ร่างกายชดเชยไม่ได้

๒.๒ ระยะที่ร่างกายชดเชยไม่ได้ (Decompensate) ในระยะนี้ผู้ป่วยจะมีความดันในกะโหลกศีรษะสูงในช่วงตอนปลาย (Late signs of IICP) โดยความดันชีพจรกว้าง (Widened pulse pressure) มีค่า $>$ ๖๐ mmHg ความดันเลือดขณะหัวใจบีบตัวสูง (High SBP) หัวใจเต้นช้า (Bradycardia) มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการหายใจ การหายใจจะเร็วขึ้น บางรายอาจจะหยุดหายใจ อุณหภูมิร่างกายอาจสูงขึ้นแม้จะได้รับการแก้ไข ผู้ป่วยก็ไม่สามารถฟื้นคืนสติได้ (Vegetative state) หรืออาจเสียชีวิตได้

๒.๓. การวัดส่วนที่มีพยาธิสภาพของสมอง วิธีการประเมิน

๑. ลักษณะของรูม่านตา (Pupil) ตรวจดูขนาดแต่ละข้าง เปรียบเทียบกันว่ามีขนาดเท่าใด และเท่ากันทั้งสองข้างหรือไม่ ปกติมีลักษณะกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ - ๓ มิลลิเมตร ถ้าขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด (Pinpoint) ส่วนใหญ่จะพบในเด็กที่ได้รับสารพิษ ยากลุ่ม Barbiturate เป็นต้น ถ้ารูม่านตาขยาย (Dilated) มากกว่า ๕ มม. ทั้ง ๒ ข้าง แสดงว่าอาจมีการทำลายของเนื้อสมองบริเวณ Brainstem

๒. การเคลื่อนไหว และกำลังของแขนขา (Motor power) กำลังปกติ อ่อนแรง เล็กน้อย อ่อนแรงมาก แขนงอ แขนหรือขาเหยียดเกร็ง ไม่มีการเคลื่อนไหว

๒.๒.๔ หัวข้อ การจัดการความปวด (Pain Management) พญ.สุทธิรักษ์ ครูหงษา
เครื่องมือที่เหมาะสมกับกลุ่มอายุที่มีการทดสอบความถูกต้องเพียงตรงในเด็กไทย

กลุ่มอายุ	ชนิดเครื่องมือ	ตัวอย่างเครื่องมือที่ตรวจสอบในเด็กไทย
ทารกแรกเกิด ถึง ๑ ปี	การสังเกตพฤติกรรม	Neonatal Infant Pain Scale (NIPS)
เด็กก่อนวัยเรียน (๑-๖ ปี)	การสังเกตพฤติกรรม	-Children Hospital of Eastern Ontario Pain Scale (CHEOPS) - FLACC (Face, Leg, Activity, Cry, Consolable)
	การรายงานตนเอง (อายุ ๓ ปีขึ้นไป)	- Verbal Rating Scale (VRS)
เด็กวัยเรียน	การรายงานตนเอง	- Numerical Rating Scale (NRS) - Verbal Rating Scale (VRS) - Faces Scale - Poker Chip Tool

การรายงานตนเอง

เป้าหมาย เด็กพูดคำว่าปวดได้ตั้งแต่อายุ ๑๘ เดือน บอกระดับความปวดได้ตั้งแต่อายุ ๓-๔ ปี บอกความรุนแรงลักษณะและตำแหน่งของความปวดได้ตั้งแต่วัยเข้าเรียน

การจัดการความปวด

การพิจารณา

- ตระหนักว่าเด็กทุกช่วงวัยรับรู้ถึงความปวดได้รวมทั้งทารกและทารกคลอดก่อนกำหนด
- ผู้ป่วยเด็กควรได้รับการบรรเทาความปวดจากการทำหัตถการที่เหมาะสม
- เลือกวิธีการระงับปวด ตามพัฒนาการและการตอบสนองต่อความปวดของผู้ป่วยแต่ละราย เข้าใจการออกฤทธิ์ของยาหรือวิธีการที่ใช้เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดเลือกทำหัตถการที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการทำหัตถการที่ซ้ำซ้อน

- วางแผน และเตรียมการลดความถี่ในการรบกวนและก่อให้เกิดความเครียด
- เลือกวิธีการที่ก่อให้เกิดความปวดน้อยกว่า
- เตรียมสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
- ผู้ทำหัตถการมีความพร้อมและความชำนาญ สามารถขอคำปรึกษาหรือความช่วยเหลือจากผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

- พิจารณา Procedural sedation and analgesia หรือการระงับความรู้สึก หากจำเป็น

๒.๒.๕ หัวข้อ ปัญหาที่พบบ่อยในออร์โธปิดิกส์ (Common Problems in Pediatric orthopedics)
นพ.วีระศักดิ์ ธรรมคุณานนท์

ปัญหาด้านออร์โธปิดิกส์ ที่ควรเฝ้าระวังแบ่งตามช่วงอายุเด็ก ดังนี้

๑. ช่วงอายุ ๐-๒ ปี ได้แก่ อัมพาต ภาวะความผิดปกติของข้อสะโพกที่มีมาแต่กำเนิด ความพิการแต่กำเนิด โรคคอเอียง

๒. ช่วงอายุ ๒ - ๕ ปี ได้แก่ ขาโก่ง สมองพิการ

๓. ช่วงอายุ ๕ - ๑๐ ปี ได้แก่ เท้าแบน เดินเท้าบด หัวสะโพกขาดเลือด

๔. ช่วงอายุมากกว่า ๑๐ ปี ได้แก่ หัวสะโพกเคลอน ขาโก่ง หลังคด ท่าแบน

๒.๒.๖ หัวข้อ การพยาบาลเด็กโรคกระดูกหักและข้อเลื่อน พว.จूरिพร ศรีแสงยิ่งเจริญ

๑. โรคทางออร์โธปิดิกส์ในผู้ป่วยเด็ก

- ๑.๑ ความผิดปกติทางด้านพัฒนาการ
- ๑.๒ การติดเชื้ของกระดูกและข้อ
- ๑.๓ การแตกหักและการเคลื่อนตัวของข้อต่อ
- ๑.๔ เนื้องอก
- ๑.๕ ความผิดปกติของกระดูกเมตาบอลิซึม

๒. วัตถุประสงค์ในการรักษาโรคออร์โธปิดิกส์

- ๒.๑ รักษาโรคทางออร์โธปิดิกส์ให้หาย
- ๒.๒ ป้องกันมิให้เกิดความพิการ
- ๒.๓ แก้ไขความพิการที่เกิดขึ้น
- ๒.๔ กายภาพบำบัด
- ๒.๕ รักษาจิตใจผู้ป่วย ผู้ป่วยหายเป็นปกติสามารถกลับไปประกอบอาชีพได้

๓. การพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ดังนี้

- ๓.๑ การดูแลด้านจิตใจ อารมณ์และสังคม
- ๓.๒ การดูแลให้การเข้ายึดตั้งขามีประสิทธิภาพดี
- ๓.๓ การป้องกันภาวะแทรกซ้อนของ การดึงผิวหนังและโครงกระดูก
- ๓.๔ การป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการจำกัดการเคลื่อนไหว
- ๓.๕ อาหารโปรตีนสูง วิตามินสูง
- ๓.๖ ดูแล ให้ยึดตรึงขา มีประสิทธิภาพตลอดเวลา
- ๓.๗ การจัดทำของผู้ป่วย จัดให้เหมาะสม

๒.๒.๗ หัวข้อ การดูแลแผล (Wound Care) พว. นราภรณ์ พิธิษฐการ

ตามพจนานุกรมศัพท์แพทย์ของดอร์แลนด์ (Dorland's Medical Dictionary) ให้คำจำกัดความไว้ว่าการบาดเจ็บที่ก่อให้เกิดการแตกสลายของผิวหนังหรือเยื่อส่วนอื่นๆ ของร่างกาย ตามปกติบาดแผลถ้าเกิดทันที เรียกว่า บาดแผลสดหรือบาดแผลใหม่ (Acute wound) และบาดแผลบางชนิดอาจจะหายช้าหรือไม่หายจนกลายเป็นบาดแผลเรื้อรัง (Chronic wound)

หน้าที่ของผิวหนัง ป้องกันเชื้อโรค การรับสัมผัส แรงกด การปรับอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสม ขจัดของเสียออกจากร่างกาย สร้างวิตามินดี แบ่งตามระยะเวลา ดังนี้

๑. แผลเกิดใหม่ (Acute Wound) : แผลหายภายใน ๓ สัปดาห์
๒. แผลเรื้อรัง (Chronic Wound): แผลใช้เวลานานมากกว่า ๓ - ๔ สัปดาห์เนื้อเยื่อถูกทำลาย

๒.๒.๘ หัวข้อ ภาวะปากแหว่งเพดานโหว่และการจัดการแผลเป็น (Cleft Lip Cleft Palate and Scar Management) พญ.มนลดา กาญจนธารายนต์

โรคปากแหว่งเพดานโหว่ (Cleft Lip and Cleft Palate) คือ ความผิดปกติของกระบวนการสร้างโครงสร้างของใบหน้าและช่องปาก ซึ่งทำให้เกิดการเปิดหรือปริแตกในริมฝีปากบนเพดานปากหรือทั้งสอง ส่งผลให้โครงสร้างของใบหน้าของทารกไม่แนบสนิท ความผิดปกตินี้เกิดขึ้นในระหว่างการตั้งครรภ์ โดยพบว่าเงื่อนไขทางพันธุกรรมหรือกลุ่มอาการที่สืบทอดมาเป็นปัจจัยที่พบบ่อยของภาวะนี้ อย่างไรก็ตาม ปากแหว่งเพดานโหว่สามารถแก้ไขและฟื้นฟูให้กลับมาทำงานได้ตามปกติ

อาการของโรคปากแหว่งเพดานโหว่ โรคปากแหว่งเพดานโหว่สามารถระบุได้ตั้งแต่แรกเกิด จากการสังเกตความผิดปกติดังต่อไปนี้

๑. รอยแหว่งในริมฝีปากหรือเพดานปากที่มีผลต่อใบหน้าข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง
๒. รอยแหว่งในริมฝีปากหรือเพดานปากเป็นรอยเล็ก ๆ ในริมฝีปากหรือแพร่กระจายไปในบริเวณเหงือกด้านบนหรือด้านล่างของจมูก
๓. รอยแหว่งที่ไม่ส่งผลกระทบต่อลักษณะของใบหน้า

๒.๒.๙ หัวข้อ ปัญหาศัลยกรรมเด็กเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Pediatric Surgical Problem)

พญ.จารุมน อำนวยผล

ก้อนซิสต์ของทางเดินต่อมไทรอยด์ (Thyroglossal duct cyst) เกิดจากทางเดินของต่อมไทรอยด์จากโคนลิ้นซึ่งเคลื่อนมาอยู่ด้านหน้าของคอไม่ปิด ตัวอ่อนอายุ ๓ อาทิตย์เนื้อเยื่อต่อมไทรอยด์อยู่โคนลิ้นคอของตัวอ่อนยืดยาว เนื้อไทรอยด์ เคลื่อนมาอยู่ด้านหน้าแนวกลางคอ รอยเคลื่อนของต่อมไทรอยด์ติดกับกระดูกไฮออยด์ ถ้าช่องทางเคลื่อนที่ของต่อมไทรอยด์ไม่ปิด น้ำลายไหลลงสะสมเกิดเป็นก้อนซิสต์กลางลำคอ ก้อนจะค่อยๆโตขึ้นเมื่อเด็กอายุ ๒ - ๔ ปี

ภาวะคอเอียง (Torticollis) เป็นภาวะที่เกิดขึ้นเมื่อกกล้ามเนื้อด้านข้างลำคอบริเวณที่อยู่ระหว่างด้านหลังใบหูและกระดูกไหปลาร้าหดสั้นลงผิดปกติ โดยภาวะนี้ สามารถเกิดได้กับทุกเพศทุกวัย แต่ส่วนมากมักพบได้ในเด็กและทารกแรกเกิด อาจเกี่ยวข้องกับการที่ทารกถูกกดทับขณะอยู่ในครรภ์มารดา การอยู่ผิดท่าขณะอยู่ในครรภ์มารดา

ภาวะลิ้นติด (Tongue-tie) เป็นภาวะที่ลิ้นเคลื่อนไหวได้อย่างจำกัด อาจทำให้เลียริมฝีปาก หรือกระดกลิ้นไม่ได้ ซึ่งเกิดจากการมีเนื้อเยื่อที่หนาและสั้นเกินไป มายึดเกาะกันแน่นระหว่างใต้ลิ้นกับพื้นล่างของช่องปาก ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการพูด การรับประทานอาหาร การกลืน และการดูดนมมารดา

๒.๒.๑๐ หัวข้อ การพยาบาลเด็กใส่สายผ่านหลอดดําเลือดดํา (N.C. of Long Term Central Line)

พว. นันทพร พรธีระภัทร

ชนิดของหลอดเลือดดําส่วนกลาง

๑. ระยะสั้น ส่วนที่สอดเข้าไปในเส้นเลือดดําใหญ่ส่วนปลาย สายอยู่บริเวณเส้นเลือดดําใหญ่จนถึงบริเวณรอยต่อระหว่างเส้นเลือดดําใหญ่ และหัวใจด้านบน
๒. ระยะยาว สายสวนที่ใช้ระยะยาว จะสอดขนานเข้าไปชั้นใต้ผิวหนังจาก บริเวณหน้าอกและเข้าไปในเส้นเลือดดําใหญ่ ส่วนต้นของสายจะสวนเข้าไปในเส้นเลือดดําใหญ่จนถึงบริเวณรอยต่อระหว่างเส้นเลือดดําใหญ่ และหัวใจห้องบนขวา

๒.๒.๑๑ หัวข้อ การพยาบาลการผ่าตัดทารกแรกเกิดที่พบบ่อย (N.C. of Most Common Neonatal Surgery) พว.ทิพวรรณ สุวรรณผล

กระดูกสันหลังโหว่ (Spina Bifida) หมายถึง ความผิดปกติของท่อประสาทตั้งแต่แรกเกิดจากการพัฒนาที่ผิดปกติของระบบประสาทส่วนกลาง อาจเกิดความผิดปกติได้ตลอดตามความยาวของไขสันหลังตั้งแต่บริเวณศีรษะถึงกระดูกก้นกบ (Sacrum)

การรักษา การผ่าตัดปิดซ่อมแซมรอยโรคภายใน ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงหลังคลอด เพื่อลดการติดเชื้อหรือรักษาระบบประสาทไว้ไม่ให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นในรายที่มีภาวะศีรษะบวม น้ำแพทย์จะทำผ่าตัดใส่ท่อระบายน้ำไขสันหลังเพื่อลดภาวะศีรษะบวม

ภาวะน้ำคั่งในโพรงสมอง Hydrocephalus หมายถึง ภาวะที่มีการคั่งของน้ำไขสันหลังในกะโหลกศีรษะบริเวณโพรงของสมอง และช่องว่างใต้เยื่ออะแร็กนอยด์มากกว่าปกติ น้ำไขสันหลังที่คั่งในปริมาณมาก จะทำให้ความดันภายในกะโหลกศีรษะเพิ่มขึ้น

การพยาบาล

๑. เผื่อระวังภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง
๒. เผื่อระวังภาวะขาดสารน้ำสารอาหาร
๓. เผื่อระวังการเกิดแผลกดทับ
๔. คลายความวิตกกังวลของบิดามารดา

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๒.๓.๑ ต่อตนเอง ให้การพยาบาลและดูแลผู้ป่วยเด็กศัลยกรรมได้อย่างถูกต้อง
- ๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน นำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงาน
- ๒.๓.๓ อื่น ๆ (ระบุ) ญาติผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจการดูแลเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง นำความรู้ที่ได้มาให้หน่วยงานและโรงพยาบาลเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลเด็กป่วยศัลยกรรม เช่น การติดเชื้อ การประเมินความปวดในเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการรักษาที่ถูกต้องและตามแผนการรักษาของแพทย์

๓.๒ การพัฒนา นำความรู้ที่ได้มาให้หน่วยงานและโรงพยาบาลเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลเด็กป่วยศัลยกรรม นำความรู้มาแลกเปลี่ยนกับบุคลากรในหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยเด็กศัลยกรรมให้ดียิ่งขึ้น และสามารถอธิบายการปฏิบัติตัวในการดูแลเด็กศัลยกรรมเพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ปกครองได้

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การจัดฝึกอบรมจะมีจัดขึ้นทุกปี ซึ่งมีการยกประเด็นโรคของเด็กที่พบบ่อยมานำเสนอ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้เข้าใจที่ทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบันและวิทยาการที่เข้าร่วมบรรยาย ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลที่เชี่ยวชาญในแต่ละหัวข้อ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำมาพัฒนาการทำงานเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน บุคลากร และผู้ป่วยจึงคุ้มค่ากับการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในแต่ละปี

ลงชื่อ..... กรรณิการ์ ทองคำ.....ผู้รายงาน

(นางสาวกรรณิการ์ ทองคำ)

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา .....

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงในอรดิษฐ์,

ลงชื่อ..... .....หัวหน้าส่วนราชการ
(นายอรรถพล เกิดอรุณสุขศรี)
(ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชพิพัฒน์)

ปัญหาศัลยกรรมที่พบบ่อย

ในเด็ก

เนื้อเยื่อ (Tissue)

การติดเชื้อ (Infection)

ความไม่สมดุลของความชื้น (Moisture imbalance)

การประเมินขอบแผล (Epithelial edge advancement)

แนวทางการประเมินบาดแผล

การนำความรู้ไปปรับใช้กับหน่วยงาน

1. ทำให้เพิ่มความรู้จักและการปฏิบัติ เช่น การล้างแผล
2. การนำความรู้มาเผยแพร่แก่ต่อบุคลากรในหน่วยงาน
3. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลเด็กศัลยกรรม
4. สามารถดูแลเด็กได้อย่างปลอดภัยและมีการตรวจ

การทำจัดเนื้อตายหรือเนื้อที่ตัดเชื้อออก (Debridement)

การควบคุมการติดเชื้อหรือการอักเสบของบาดแผล

การจัดการ คือ การสร้างความสมดุลความชุ่มชื้นของบาดแผล การดูดซับสารคัดหลั่งของแผล (Exudate management)

ขอบแผลไม่เจริญ (Edge of wound) กระตุ้นให้ขอบแผลเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ

จัดทำโดย

นางสาวกรรณิการ์ กองคำ

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ